

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság a dr. Sarnyai Sándor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperesnek (felperes címe) a dr. Péchy Kristóf ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes (alperes címe) ellen biztosítási összeg megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságon 6.P.20.610/2007. szám alatt megindított, és a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.695/2008/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 19. sorszámu felülvizsgálati kérelme alapján tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására az államnak fizessen meg 465.400 (Négyszázhatvanötezer-négyszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes mint a **V. Kft.** tulajdonosa és ügyvezetője használta kizárólagosan a Kft. által bérelt ...-... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsit, melyre 2003. augusztus 18. napjától kezdődő kockázatviseléssel Multi-Casco, Plus Casco 275 típusú biztosítási szerződést kötött az alperessel. A felperes a gépkocsiba 2003. augusztusában ... típusú GPS rendszert szereltetett, melynek működőképessége a biztosítási szerződés ügyleti feltétele volt. A felperes külföldi tartózkodásának idejére 2005. január 18-tól garázst bérelt, ahova a járművét elhelyezte. Külföldről visszatérve 2005. február 2-án a garázsában a gépkocsit már nem találta.

A felperes módosított keresetének helytadva az elsőfokú bíróság - a másodfokú bíróság által helybenhagyott ítéletével - kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 7.757.100 forintot és ennek 2005. július 8. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Az alperest perköltség

viselésére is kötelezte. Az ítélet indokai szerint a biztosítási esemény bekövetkezése nem kétséges, a szabályzat 7.4.3. pontja alapján pedig a biztosító akkor mentesül a fizetési kötelezettsége alól, ha az ellopott jármű a lopás időpontjában nem rendelkezett működőképes lopás elleni védelemmel. A rendszerüzemeltető számítógépes listája igazolta, hogy a GPS rendszer 2005. január 18-án 17 óra 46 perckor még működőképes volt, a lopás január 18-án 15 órától február 2-ig bármikor megtörténhetett, a GPS rendszer jelzései azt igazolják, hogy az 2005. január 18-án 17 óra 38 perckor valósult meg. A bíróság megállapította, hogy a GPS lopás elleni védelem használata és működtetése nem azt jelenti, hogy a gépjármű használojának folyamatosan a gépkocsi mellett kell tartózkodnia, illetőleg távollétében biztosítani kell egy olyan személy jelenlétét, aki a gépkocsi mellett van. A felperes az ... Kft.-t tájékoztatta külföldre utazásáról és arról, hogy ez idő alatt az édesapját kell értesíteni, aki a Kft. közlését követően tájékoztatta, hogy a jármű zárt helyen, garázsban van, amit a rendszer üzemeltetője a gépkocsi helyének bemérésével ellenőrzött. Nem a rendszert igénybe vevő személy kötelezettsége, hogy a működés során felmerült riasztás alkalmával eljárjon. Mindezek alapján az alperes nem bizonyította, hogy a felperes a biztosítási szabályzatban megjelölt feltételeket elmulasztotta, vagy súlyosan gondatlan magatartást tanúsított. Ezért az alperes mentesülése nem következett be.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes védekezése nem a törvény előírásán, hanem a szabályzat 7.4.3. pontján alapult. Ennek kikötése tartalmilag a Ptk. XLV. Fejezetében foglalt mentesülési okokat további mentesülési okkal bővíti, ami a törvény előírásától a biztosítóval szerződő fél hátrányára történő eltérés, ami a Ptk. 567.§ (1) bekezdésének tiltó rendelkezésébe ütközik. Ezért a Ptk. 200.§ (2) bekezdése folytán a fenti kikötés semmis, ez az ügyleti feltétel tehát az alperes teljesítési kötelezettségének elbírálása során nem alkalmazható. A másodfokú bíróság abban egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy a gépjármű védelmi rendszere 2005. január 18-án 17 óra 46 percig működőképes volt, és nem bizonyosodott be, hogy a mozgásérzékelés riasztás, majd a szabotázs riasztás nem a gépjármű eltulajdonítása, hanem az alacsony feszültség szint miatt érkezett. Az alperes így azt sem bizonyította, hogy a gépjármű eltulajdonítása a lopásvédelmi rendszer működőképességének megszűnését követő időpontban történt, továbbá hogy a gépjármű akkumulátorának alacsony feszültség szintje a felperes jogellenes, súlyosan gondatlan magatartására vezethető vissza. A perben kihallgatott **K.L.** tanúvallomásából megállapítható, hogy a felperes megtette a rendszer működőképességéhez szükséges megfelelő feszültség biztosítása érdekében a szükséges intézkedést, a feszültség csökkenése nem a felperes magatartására vezethető vissza. A felperes a GPS rendszert folyamatosan működőképes állapotban kellett hogy tartsa, ami azt is magában foglalja, hogy a rendszert feltöltő akkumulátor megfelelő feszültség szinttel

rendelkezzék. Mivel az akkumulátor kb. egy hét alatt lemerül, a felperes pedig ezt meghaladó időre utazott külföldre anélkül, hogy az akkumulátor feltöltésével bárkit is megbízott volna ebből okszerűen következik, hogy a felperes a kötelezettségét elmulasztotta. Az ebből származó jogkövetkezmények levonása során azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy az alperes nem tudta bizonyítani a káreseménynek e mulasztással való okozati összefüggését, ugyanakkor értékelni kell azt a körülményt is, hogy az akkumulátor feltöltésére irányuló intézkedés elmaradására figyelemmel a felperes a gépjárművét egy kifejezetten e célból bérelt zárt gépkocsi-tárolóba helyezte el, ezzel a GPS védelem megszűnése esetére is biztonságba helyezte a járművét. E körülmények mellett a Fővárosi Ítéltábla nem látott lehetőséget arra, hogy a felperes mulasztását súlyosan gondatlan magatartásként értékelje.

A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a felperes keresetének elutasítása érdekében az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.

Előadta, hogy a felek Ptk. 200. § (1) bekezdésének megfelelő megállapodása alapján a működőképes állapotú, bekapcsolt, szakszerűen alkalmazott GPS ügyleti feltételként került rögzítésre, mely a szerződés teljesítésének alapvető feltétele volt. A másodfokú bíróság ezért tévesen és jogszabályellenesen járt el akkor, amikor a szabályzat 7.4.3. pontját mentesülési okként értelmezte. A GPS védelem az alperes helytállási kötelezettségének alapvető feltétele, a szabályzat 7.4.3. pontja pedig a felperes szerződésszerű teljesítése körében és nem a Ptk. 567.§ (1) bekezdésének hatálya alá tartozó esetkörben értelmezendő. A továbbiakban jogszabálysértőnek tartotta azt is, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 556.§ ((1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával nem állapította meg az alperes mentesülését. Attól függetlenül ugyanis, hogy az alperes gépjárművét lezárt garázsban helyezte el, a hosszabb időn keresztül használaton kívüli járművet távollétében az általa a szerződés szerint kijelölendő kapcsolattartó személyt nem látta el kellő tájékoztatással, a távfelügyeleti rendszer működtetőjét megfosztotta a gépkocsi védelme érdekében megfelelő és hatékony intézkedések megtételének lehetőségétől.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálat Pp. 275.§ (2) bekezdésében meghatározott korlátai között vizsgálva megállapította, hogy az alperes rendkívüli perorvoslati kérelme nem megalapozott.

A peres felek a szerződéses szabadság Ptk. 200.§ (1) bekezdésében írt elvének megfelelően a Ptk. 536.§-a és a Ptk. 548.§-a által szabályozott vagyonbiztosítási szerződést kötöttek. E szerződés

részévé vált biztosítási szabályzat 7.4.3. pontja akként rendelkezett a lopás elleni védelem hiányának a következményéből, hogy a biztosító mentesül a lopáskárok megtérítése alól, amennyiben bizonyítja, hogy a járművet nem zárták le megfelelően, vagy ha az ellopott jármű a lopás időpontjában nem rendelkezett a szerződésben megnevezett működőképes állapotú lopás elleni védelemmel. A biztosítási szerződés tartalmazta, hogy mi minősül a lopás elleni védelemnek. A jelen esetben ez felperes korábbi gépkocsijából 2003. év augusztus végén átszereltetett ... típusú GPS rendszer volt. A szabályzat idézett pontja nem tartalmaz a Ptk. XLV. Fejezetében foglalt mentesülési okokon kívüli további mentesülési okot, tehát a kérdéses pont nem ütközik a Ptk. 567.§ (1) bekezdésének tiltó rendelkezésébe, ezért mint jogszabályba ütköző szerződési kikötés nem minősül semmisnek. A továbbiakban egyébként a jogerős ítélet is elveti ezt az álláspontját, amikor megállapítja, hogy a biztosítási szerződés alapján az a kötelezettség hárult a felperesre, hogy a GPS rendszert folyamatosan tartsa működőképes állapotban és gondoskodjon a rendszert tápláló akkumulátor megfelelő feszültség szintjéről is. Ezen szerződési feltétel elfogadásával fejti ki azt az érvelését, hogy a gépjármű védelmi rendszere 2005. január 18-án 17 óra 46 percre működőképes volt, amellyel szemben nincs perbeli adat arra, hogy a gépjármű eltulajdonítása ezt megelőző, vagy ezt követő időpontban történt és azt sem bizonyította, hogy a gépjármű eltulajdonítása a lopásvédelmi rendszer működőképességének megszűnését követő időpontban történt.

A másodfokú bíróság helytállóan értékelte azt, hogy a felperes a gépjárművét kifejezetten e célból bérelt zárt gépkocsi-tárolóban helyezte el, mellyel a jármű a GPS védelem megszűnése esetére is biztonságban volt. A jogerős ítélet tehát jogszabálysértés (Ptk. 556.§ (1) bekezdése) nélkül állapította meg, hogy az alperes a szolgáltatási kötelezettsége alól nem mentesül.

A Legfelsőbb Bíróság a fentiekben kifejtett indokokkal a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Ennek következményeként az alperes köteles a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték állam részére történő megfizetésére, emellett viseli a saját jogi képviselője munkadíjából álló felülvizsgálati eljárási költségét is. A felperes a felülvizsgálati eljárásban érdemi tevékenységet nem fejtett ki, ezért felülvizsgálati eljárási költségre sem tarthat igényt.

Budapest, 2009. május 21.

Dr. Bőssinger Zsuzsanna a tanács elnöke s.k., Csánitzné Dr. Csiky Ilona előadó bíró s.k., Dr. Horeczky Károly bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelével:

tisztviselő